

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLEN VÁRMEGYÉNEK HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉS ÁRA:

Egész évre 6 ft.
Félévre 3 ft.
Negyedévre 1 ft 50 kr.

Bérmintelen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

Észlelt nem adatnak vissza.

Egyes szám ára 15 kr.

A nyilatkozat minden garmond sor díja 20 kr.

HÍRDETÉS DÍJA

Hivatalos hirdetéseknek:
Minden szó után 1 kr.
Azonfelül bélyeg 30 kr.

Kiemelt díszbetűk s körzettel ellátott hirdetésekért termékek szerint minden négyzetgöc centim. után 3 kr. számítottak.

Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzügyi üzenetek a kiadói hivatalhoz intézendők.

Amit tovább tűrni nem lehet.

Nemes Lajos, vármegyénk érdemes kir. tanfelügyelője, a megmondhatója annak, hogy nálunk, Zemplénben, még igen sok kívánivalót hagy maga után a zsidó népoktatásügy, többrendű akadály állván utunkban, melylyel e szent ügynek meg kell küzdenie.

Sajnos, hogy vármegyénkben, főleg a kisebb zsidó hitközségek az autonómiát balul magyarázva a rabbi közreműködésével arra használják fel, hogy garázdálkodjanak az iskola és a tanítóval szemben.

S ez a szomorú dolog az, amit tovább tűrni nem lehet.

Nem lehet tovább eltűrni, mikép üldözi nálunk némely zsidó hitközség, a basáskodó rabbival együtt, a szegény tanítót; mikép taszítják ki a nyomoruság tag terére azt, aki a haza szent szerelmét szívbe zárva, a népiskola szentélyében üzen harcot a felvidéki zsidó nép legnagyobb ellenségének, a tudatlanságnak.

Ott van p. o. a szálamra méltó szinai zsidó népiskola buzgó tanítójának szomorú sorsa. Ez a hitközség, a rabbi unszolására, feladatának tekintve, hogy a tanítót folytonosan, szünet nélkül hivatása magasatos teljesítésében akadályozza. A rabbi unszolására arra kényszerítik most a szegény zaklatott tanítót,*) hogy tanulóit délelőtt és délután a Talmud-iskolába küldje. A héber iskola a fő — hirdeti az iskola felosztásával fenyegető zsinai zsidó lekipásztor — »untig elég, ha a fiuk naponként egy-két órán át látogatják a nyilvános népiskolát.***) Ha a tanító e barbár önkény ellen felszólalni merészkednék, családjaival együtt koplalnia kellene, mert fizetéséből egy fil-

*) A tanító üldöztetésének illusztrációjául a sok közül itt csak egy esetet említek. A kir. tanfelügyelő szigorú közbenjárása ugyanis véget vet nemsokára a hitközség és rabbi önkénykedésének. K.

**) Szinai hitsorsaim legyenek meggyőződve arról, hogy ezekben sincs azt mondani, hogy gyermekeik hanyagolják el a Talmud vagy a héber nyelv tanulását és hogy csak a törvényben előírt tantárgyakat tanulják. Nem! menten az ég! Tanulmányozzák gyermekeik a Talmud bölcs tanait, tanítsák őket, úgy mint eddig az ókori költészetnek dícséretre valló próféták könyveire, de arról is gondoskodjanak, hogy a népiskolai törvényben előírt oktatásban legalább a törvény-szabta órákon át részeseüljenek. K.

TÁRCA.

A külön.

(Beszélyke.)

— A „Zemplén” eredeti tárcája —
(Folytatás és vége.)

Miss Margit midőn haza ért, Lorison urat már a váróteremben találta. A mint megpillantotta a férfit, csodálkozva szólította meg:

— Ön... itt? Ugy-e megvárokztattam?

Ez nem volt szép tőlem, de mentségemul hozhatom fel, hogy jöveteléről sejtelmem sem volt.

— Nem várokztattott miss! Alig pár perce hogy itt vagyok. Jelenleg azonban nagyon komoly dologban vagyok önnél. Egész jövőm, érzem, ettől van függévé téve.

— Oh istenem... mi lehet az??

Helyet foglaltak a pamlagon, egymás mellett s Lorison ur így kezdett beszélni:

— Azok közé tartozom, kedves miss, kiket a sors anyagi pártfogásába vett, de a szellemi értékek megszerzését magamra bízták! Oh miss, mit ér nekem a vagyon, ha hiányzik az a boldogság, amiről folyton ábrándozom!

A miss csaknem remegve hallgatta a férfit beszédét, mintha félt volna a bekövetkezendőtől.

Lorison ur tovább beszélt:

— Ismerve önt, drága miss, bizonyos érzés töltött el, mely önt folyton lelki szemeim elé varázsolja s engem boldoggá tesz! Szeretem önt egész lelkemből, birhatása egyedül való boldogságot képezi! Ugy van, ... érzem, hogy feletétől függ egész jövőm, boldogságom!

Miss Margit hosszasan tekintett a férfit szem-

lért sem kapna. Ezt határozta el az iskolagyűlölő rabbi sürgetésére a lábra kapott önkény, avval a dícséretre méltó tanítóval szemben, aki egész lelkesedéssel működik az iskolában és a kinek működéséről a kir. tanfelügyelő, ki csak a múlt hónapban látogatta meg a szinai zsidó iskolát, a mult hó 15-én megtartott közg. bizottsági gyűlésen dícsérettel nyilatkozott, — többek közt azt jelentvén, hogy az ottani zsidó népiskolában a tanulók a magyar nyelv tanulásában örvendetes haladást tettek.

S a szinai rabbi ezt a tanítót móreszre akarja tanítani!

A »Zemplén«-ben a mult évben megjelent *A Zemplén-vármegyei rabbiokról* című cikkelyemben kimutattam, mennyire szükséges, hogy a vármegyénkben ezentul választandó rabbi teljesen képzett emberek legyenek, hogy műveltségükkel hivatásukra a hazaszeretetre, az emberiség e szent kötelességére, hivatászerüen buzdítani, s ha erre szükség forog fenn, a vallás igéit anyanyelvünkön, magyar nyelven hirdetni is képesek legyenek. Ha a néptanítóknak, mint a népnevelés alapítóinak a hazai nyelvet birniuk kell, nem elkerülhetlenül szükséges-e, hogy zsidó papjaink is, mint erkölcs tanítók és mint a népnevelés további fejlesztésére hivatottak a hazai nyelvet birják? Nem szükséges-e s nem követelhetjük-e jogosan, hogy rabbiaink magyar emberek legyenek, s hogy a szószékéről a modern népnevelés szükségességét hirdessék!

Mert hát hiába, valljuk meg, hogy vidékünkön csak ritkán akadnak oly rabbi, aki érdekeltséggel viseltetnék a népnevelés, a népiskola iránt. Nálunk, kivált a Felvidéken, a rabbi tökéletlen műveltsége következtében farkasszemet néz az iskolával és a tanítóval.

A szinai dolgok, a tények sokkal jobban szólnak tapasztalataim helyessége mellett és a valónak felderítésétől sokkal inkább várható a gyógyítás, semhogy a körülmények szépítgetésével, vagy elhallgattatásával szolgálatot lehetne tenni a szoban forgó ügynek.

Vármegyénkben egy-két hitközség ez évben is választott új rabbit. Vajon birják-e azok a hazai nyelvet szóban és írásban? Képesek-e megfelelni hazafiai kötelességüknek a népnevelés terén? Pedig a magy. közoktatásügyi ministerium-

meibe, mintha olvasni kívánt volna azokból. Lágy remegő hangon felelé:

— Megértettem önt Lorison ur s korántsem kételkedem szavaiban, nemes lelkében! De látja lord *Stefur* nekem jótévőm, második atyám s mielőtt talán az »igen« szót kiejteném, mégis illendőnek, kötelességemnek tartom az ő véleményét meghallgatni! A ha a oly valami, ami előtt a legszöb érzések is olykor háttérbe vonulnak! Nem tagadom, hogy vonzódom önhöz, de öné csak lord *Stefur* beleegyezése után lehetek!

— Ó elutazott!

— Nem örökre! Ne nyugtalankodjék. Legyen meggyőződve, hogy szeretem! Lord *Stefur* korántsem fog boldogságunk közé állani, hisz ő nagyon jó ember!

Lorison ur örömsóhajtást hallatott, keblére ölelte miss Margitot, ajkára forró csókot nyomva rebegé:

— Oh, mint szeretem önt!

— És én önt!

Ilyen a szerelem! Egyiknek mennyet, másiknak poklot ad. Azt hiszitek, hogy a szerzetesnők, kik elvonultan élnek kisdéd celláikban, ezt az érzelmet nem ismerték? Csalódnátok! A szerzetesnő is rágondol olykor csalódással végződött szerelmére, lelkében a hűtlen arcvonása ég, csabos szavai hangzanak... pár könyecseppet törül ki szeméből s már folytatja az »Ave Maria«-t! Olyan a szerelem, egy pillanat alatt születik, boldogságot vagy kárhózatot rejt magában.

Stefur lord pedig néhány nap alatt megérkezett Londonba. Erre tartotta a Calais-n át az út legrovidebbnek Páris felé. Egyedül utazott, személyesen váltotta meg a menetjegyet a másnap induló hajóra Te Campig.

nak az 1884. évi febr. 6. án kiadott rendelete határozottan kimondja, hogy az izr. hitközségekben csak oly egyének alkalmazhatók rabbi gyanánt, kik magyar alattvalók és kik legalább a gimnázium vagy reáliskola 4. alsó osztályát, esetleg a polgári iskolát sikerrel végezték. Sőt még az 1840. IV. t. c. 8. §-a is érvényben van, mely szintén kimondja, hogy a lekipásztorok minden vallásbeli különbség nélkül a magyar nyelvet tudják.

Hisz még a szomszéd, a kultura épen nem magas fokán álló Romániában is a legtermészetesebb valaminek tartják azt, hogy a zsidó lelkész a hazai nyelvet birja. Csak hazánk északkeleti részén és így Zemplén-vármegyében is találkozunk avval az anomáliával, hogy még oly rabbiakra is akadunk, kik magyarul sem írni, sem olvasni nem tudnak.

Midőn látjuk, hogy minden más vallásfelekezethöz csak oly egyének foglalhatják el a papi széket, kik művelt, tudós és az ismeretek minden ágában jártas emberek: nem kell-e minden művelt zsidónak pirulnia önmaga előtt, hogy nálunk még mai nap is a magyar nyelvben járatlan rabbiakat alkalmaznak, kik csupán egyoldalú tudományal bírnak, s ezt is idegen nyelven gyakorolják.

Ezt nem lehet tovább tűrni, ennek tovább így nem szabad lenni és fel kell ébrednie a művelődés iránt valóban érdeklődő izraelitáknak, mely eddig ez ügyben édes keveset, vagy éppen semmit sem tett.

A magyar nyelvet ismerő rabbiakra van szükségünk, hi azt akarjuk, hogy a szinai esethez hasonló hatalmaskodások ne ismétlődjenek; ha azt akarjuk, hogy vidékünkön az izr. népben a fölvilágosultság, kultura és az erős hazafias érzület mentül mélyebb gyökeret verjen.

Ime ezeket mondtam el lelkem meggyőződéséből; remélvén, hogy szavaimat nem fogják felre magyarázni, hogy azokat hitsorsosaim nem fogják rossz néven venni, hogy ők gyöngeszeim célját megértve, azokban csak a jó ügy iránt való lelkesedést, párosulva a legtisztább hazaszeretettel, fogják találni.

Knopfler Sándor.

Estelizni a »I. György király«-hoz címzett szálló étkezőtermébe lépett be. Szinte elbámolt. Az első ember, kit ott magánosan étkezni az asztal mellett megpillantott, Andersen ur volt, kit a St. James parkban, oldalába egy golyóval tisztelt meg.

Andersen ur intett a lordnak, ki ugyanánál az asztalnál foglalt helyet. Hangtalanul szorították meg egymás jobbát. A lord restbeofit rendelt. Elköltése szintén szótlanul történt. Megivott reá két pohár madeirát, aztán a legiriglyendőbb hidegvérrel kérdeze szomszédjától:

— Ön él??

— Mint látja!

— Ellenkezöt hittem!

— Csalódtott. Missis Mandalin, most Andersen nejeinek gondosan ápoló kezei életben tartottak azért, hogy a st. James parki adósságomat megfizethessem önnek! Remélem gentlemannak ez nem lesz terhére!

— Sohasem!

— Mikor egyenlithetjük ki számlánkat?

— Mivel, hogy sietek, már holnap korán reggel!

— Jól van! koccinthatunk nemes lord valamelyikünk életére!

S a két férfit, mintha misem történt volna közöttük, összeérintette poharait.

Másnap korán reggel, megfelelő segédlet mellett, szemben álltak egymással.

Lord *Stefur* lött először, golyója Andersen ur haját surolta. Azután még egy durranás és lord *Stefur* lerogyott. A golyó tüdejébe fúródott.

A férfiak hozzá siettek.

A lord még elbirta mondani:

— Végem van! Meghalok... köszönöm

magasabb régiókba fölemelni és ott marasztalni. — A művészetnek virágában lévő Somló ujhelyi fogadtatásával, ami különben nem először történt és szeretjük hinni, hogy még sokszor fog ismétlődni, meg lehet elégedve. Halás közönséget sokat láthatott már maga előtt, de halásabbat, mint az ujhelyi volt: aligha. Elhalmozta őt a figyelem és kitüntetés minden tanujelével. Ujhelyi szerepiéséhez *édes emlékek* (vulgo: tokaji bor) is fűződnek Hangolják ennek az isteni nedűnek cseppjei az ő lantját halhatatlan rimokra, mint egykoron a kasztafai forrás hangolta Apolló fiait! — Az aratott bábérokba juttasson megérdemelt pályabért Boross Ferikének is, ki vele jött a budapesti szinkörből, hogy *Halmay*-éknak Ujhelyben segítse megkötöni a jó vég koszoruját. — A többi szereplők, akik mellettük az összjátékban iparkodtak megállni helyeiket, nyervek ingert és erőt a pálya görös emelkedőjéhez az előttük haladóktól és attól, aki már a tetőpontra áll: Somló-tól.

Most pedig, midőn újra zavartalan csend és nyugalom költözött be *Thalia* templomába és *Halmay* kötelességének ösmerte halás köszönését nyilvánítani a püfögésért: mi is búcsút mondunk az Ungvárra költözött társaságnak és direktorának — a viszontlátásra!

De a jó társaság, a jó műsor főfeltétel. Ezek nélkül nem lehet közönséget, püfögést szerezni. Ezek nélkül nem telik meg a kassza, s a végeredmény mi lenne más akkor is, mint ami volt most: — *deficit*.

Különfélék.

(A király-koronázás 27. évfordulója.) Hazafias és lojalis ünnepségek voltak tanúi azok a kevesek, — írja tudósítónk jun. 8-iki kelettel — kik ma a kegyestanító-rend helybeli főgimnáziumának rajzoló termében megjelentek. — Az egybegyűlt tanulóifjúság előtt *Tuczy* János, a történelem jeles tanára, olvasott föl alkalmi értekezést Magyarországnak legközelebb lefolyt 27. évi történetéről, könnyen megérthető és mégis magvas szavakkal adván elő hazánk közállapotát 27 év előtt és teljesen elfogulatlan kritikával méltatván a kiegyezés nagy művét, az onnan számított idő óta lezajlott politikai eseményeket, nagyhatalmi állásunkat a monarchiában, társadalmi viszonyaink fejlődését és azt, hogy minő hatással voltak arra a politikai viszonyok? — A hazafias érzés melegével és bölcs mérséklettel szólott ösmertetés bizonyára maradandó nyomokat hagyott az intézeti ifjúság lelkében, s nagyban hozzájárult történelmi látóköreinek tágításához. Az egész előadás végig vonult, mint egy fényes napsugár a folyó tükrén. Ófelsége dicsőségesen uralkodó királyunk I. Ferenc József nagyságának, bölcsességének, jóságának és alkotmány tiszteletének dicsérete, miknek elmondására azonban a szó nem elég; bent van annak a király iránt való hódoltságnak érzése minden magyar szívében; de hogyha szóval nem is mondogatja minduntalan, majd ha eljön az idő, meg fogja mutatni mindenik, hogy mint érez királyáért a magyar! — És hogyha

A szolgazemélyzet csodálkozva tekintett a meggönyvedt emberre, ki tökéletesen ismert mindent a palotában. Ugy látszott, meg lehetett elégedve, mert jóváhagyóan bólintott fejével s halkán suttocta:

— Rendben van!...

Később a komornyik szavára a váróterembe lépett, hol a Lorison-pár már várta.

A mint belépett, Miss Margit nagyot nézett rá, aztán hozzá szaladt, megölelte s megcsókolta homlokát.

— Lord *Stefur*! — kiállt fel örömeiben. Az előre görbült ember pedig bizonyos meghatározhatatlan mosollyal mondá:

— Ugy van... lord *Stefur* vagyok! Eljöttem megnézni önt Lorison ur és megakartam kérdezni önt... boldog-e?

— Szeret-e engem lord *Stefur*? akar-e boldogságomba a kegyetlenségig bele vegyülni? Szeretem önt lord *Stefur*... mint istenemet, nevelő atyámat, gondozómat! Önnek köszönöm mindazt, a mi vagyok! meg van-e elégedve ezzel, lord *Stefur*!?

A lord szuró tekintettel mondá:

— Ki ámitotta el önt azzal, hogy én boldogságát akarnám zavarni? Egyszerűen mondom... örülök annak! Ne tartson attól sem, hogy terhére leszek, de kötelességemnek ismertem az ön származására vonatkozó okmányokat megszerezni s azokat önnek átadni. Itt vannak!

S kis iratsomót nyújtott át miss Margitnak.

Aztán távozni akart, de Lorison ur hozzá ugrott, meglögte jobbát, s a pamlaghoz vezette.

kell szívesen áldozunk életet, ontunk Érette vért, az ilyen dicső nagy királyért! — Ennek az érzésnek volt kifejezője az az ifju szívekből fakadt, de igaz őszinte lelkesedéssel kiáltott *eljen*-szó is, mely az ünnepi előadás után elhangzott. Ezután az iskolai énekkar zengte szívvel-élekkel *Tietz* Sándor k. r. tanár vezetése mellett a *Szombat*-ot. Mert hiába, már minálunk a király iránt érzett buzgó hűség össze van forrva a haza iránt való rajongással. Isten király és a haza a mi jelszavunk. »Vannak, kik ennél magasbra röpülni akarnak, de szentebbet soha sem találának helyébe.« Azokat a jeles tanárokat pedig, ugy a kegyes-tanítórend, mint az állam kebelére tartozókat, kik a hazafiaság oltárán mindenkor hű érzéssel ápolgatják a honszerelem Veszta-tűzét, a magyarok Istene sokáig éltesse!

(Királyi adományok.) Ófelsége, kabinet irodája útján, Hajzer Endre hardicsai ev. ref. lelkésznek 30 ftnyi, — Bombolya Mihály or.-porubai, Klein János szalóki, Hugyó Mihály zempléni és Sándor Pál topolyáni tanítóknak pedig egyenkint 15-15 ftnyi kegyes adományt küldött.

(Üdvözlés a kormányelnökhöz.) Ujhely város képviselőtestülete, *Ujfalussy* Endre főbíró indítványára, *Wekerle* Sándor dr. miniszterelnököt, a város díszpolgárát, a kormány lemondása alkalmából, hazánk szabadelvű fejlődése érdekében tanúsított tántoríthatatlan elvhűségéért és szilárd férfias magatartásáért táviratban üdvözölte, biztosítván őt egyszersmind a város közönségének állandó ragaszkodásáról is soha nem lankadó támogatásáról.

(Személyi hír.) *Matolai* Etele alispán négy hétre terjedő szabadsággal és üdülés kedvéért Csehországnak egyik híres fürdőjébe, Marienbadba utazott. Távollétében az alispáni teendőket *Dókus* Gyula vm. főjegyző végzi.

(Kossuth szobor Ujhelyben.) Ujhely város képviselőtestületének f. hó 5-én tartott közgyűlésén, a *Kossuth-szobor* felállításának előmunkálataira kiküldött bizottság előterjesztése alapján, a következőket határozták: Felkérlik a Kossuth Lajos emlékének megörökítése céljából javaslatlétellel megbízott vármegyei küldöttséget, hogy a felállítandó emlékszobor létesítése tárgyában a helyet és kivittelt illetőleg Ujhely várossal egyetértőleg intézkedjék; továbbá felkérlik a vármegyét, hogy a törvényhatóság területén már összegyűjtött és még begyűlendő összeget az Ujhelyben felállítandó szoborra átengedni szíveskedjék; — végül felkérlik a vármegye alispánját, hogy a *Kálmán* Gabor által gyűjtött 35 ft 40 krt és *Láczay* Elekné urnót, hogy a Kossuth ravatalára helyezett koszorura gyűjtött összegből felmaradt 110 ft 60 krt engedjek át*). A bizottságnak azt az előterjesztését, hogy a szobor a *Kossuth-terem****) állíttassék fel, a képviselő-testület elvileg elfogadta ugyanhanem az érdemleges határozat meghozását elhalasztották akkorára, mikor a gyűjtés eredménye tudva lesz. A szobor felállításával egyidejűleg a *Kossuth* Lajos lakásait szolgált s nevét viselő utcában álló és most *Fejes* Istvan tulajdonát képező ház falába pedig díszes emléktáblát fognak elhelyezni. Ugyan-

*) Ezen összeget *Láczay* Elekné urnó a városi pénz-tárosnak említtet célra már át is adta. *Szerk.*
**) A mostani napitánc. *Szerk.*

— Nem úgy van az, lord *Stefur*, hogy ön innen eltávozzék? Tudja-e ön, nekünk nem idegen, sőt szeretett atyánk, kinek annyi sokat köszönünk! Ön sajátjában van, itt mi vagyunk a vendégek, kik önnek a legnagyobb hálával tartozunk!

Stefur lord hosszasán nézett a fiatal asszony szemébe. Arcán elmagyarázhatatlan meglepődés volt, meglögte Lorisonné kis kezét s lassu, de nyugodt hangon mondá:

— Csakis jól esik nekem Margit, hogy nem csalódtam önben! Életem úgy sem sokáig tart, nem óhajtom rosra fordítani! Mit önnek adtam, vissza sohasem fogadnám! Lord *Stefur* nem szokott adott szavával visszaélni! Legyen ön továbbra is boldog, ez nekem valóban örömet okoz!

— S mit akar ön tenni?
— Az a saját titkom! Az férfiu dolga! Ne tartson semmitől... nyugodt lehet, önre nézve mindent jól elintéztem! Amit elhatároztam, abban úgy sem tudna meggátolni! Isten önrel, önökkel... gongoljanak réám olykor!
S a menyire birt, oly gyorsan távozott.

Másnap a new-yorki »Herald« már hozta a gyászshirt, hogy *Williams* *Stefur* lord, a »Hotel Linkoln«-ban főbé lötte magát.
Különc ember volt.

Golenich Ferenc.

ebben a közgyűlésben megbízták *Hornyay* Béla dr. bizottsági elnököt, hogy a városháza gyűléstermében elhelyezendő *Kossuth* arcképeinek lefestetése iránt intézkedjék. A szoborra a vármegye területén a legszélesebb körben gyűjtést indítanak és az erre szólító felhívást *Pataky* Miklós jegyző szövegezésével elfogadták s azt egyszersmind ötezer példányban kinyomatni és szíjjel küldetni elhatározták.

(Csatorna-építés.) Ujhely város fejlődésének történetében a most folyó 1894-ik esztendő, mindenestre kell hogy legyen feljegyezve, melyben a haladás és a rendezkedés, rövid egy esztendő alatt, hosszú évtizedek tetpedő tétlenségét pótolja. Tessék csak körülnézni ma Ujhelyben! Kiseb és nagyobb építkezések folynak mindenfelé; a főbb utcákat ujonan, leginkább kocka-kövekkel burkolják, a *Kossuth*-, *Rákóczi*- és *Kazinczi*-utcákat csatornazzák. Ennek a néhány sorból álló cikkelynek nem sajnáltuk a nagyotmondó *csatornaépítés* címet adni és pedig azért, mert hogy egészségügyi és közrendészeti tekintetből is egy modern és a haladás útján járó városban mennyire fontos vívmány az okszerű kanalizálás, ami a kloakák, csapadék, mosadék és szennyvizek levezetésére szolgál, az mindenki előtt tudva van. És a midőn Ujhely fejlődésében ezt mint lényeges momentumot örömmel jegyezzük fel: kérjük a hatóságot, hogy a csatornamenti háztulajdonosokat, most már ne késsék arra kötelezni, hogy udvaraikból az utcai főcsatornába minél előbb mellécsatornákat építtessenek, mert csak a mellécsatornák kiépítésének megtörténte után lesz a csatornázás elé kitűzött cél, Ujhely közegészségének biztossága, elérve.

(A Kazinczy-emlékünnepe) melyet a s.-pataki ev. ref. főiskola tanulóifjúsága és az ottani tanítóképző intézet növendékei, egymással karöltve, tanáraik vezetése mellett, Széphalmon ma d. e. szándékoztak megülni: közbe jött véletlen miatt annyiban szenvedett módosulást, hogy az emlékünnepe ma délután S.-Patakon fogják megtartani. Ezt az ünneplés rendjében történt változást a szerkesztőségünkhöz intézett következő sürgősnyel tudatja a két intézet igazgatósága: »*Egészségi viszonyok miatt a Kazinczy-ünnepély Sárospatakon fog jun. 10-én délután 3 órakor megtartatni.*« — Tekintse ezt a telegramot a Széphalomra készülő ünneplő nagyközönség szíves meghívásnak. Látogasson el mennél nagyobb számban ma délután Sárospatakra és úgy röjja le hálás kegyeletét a »szent öreg«, *Kazinczy Ferenc* emlékezeté iránt!

(Az Időjárás) mint mondani szokták, olyan se hideg — se meleg, vagy igazabban mondván, egyszer hideg, máskor meleg. Annyi bizonyos, hogy inkább beillenek áprilisi, mint júniusnak, fúj, borul, esik, derül. Ez a helyzet szignaturája ami különben megfordított sorrendben: derül, esik, borul, fúj is ráillik az áprilizáló bolondos időre. Tegnapelőtt, *Medárd*-napján, estefelé szakadó eső volt. Isten mentsen, hogy igaz legyen, amint tartják: ha *Medárd* napján esik, negyven napig esik!

(Muzsikális világ Ujhelyben.) Emlékezés okáért följegyezzük e hó 6-ikát, Ujhely város történetében azt a ritka napot, a mikor a színházban Abranyiné és társai, a »Magyar Király« vendéglőben a »Napred« magyar-szerb nemzetiségi tamburás zenekar, a »Vadászkürt« vendéglő kerti helyiségében *Bencsi* Gyula nyiregyházi jóhírű zene-kara, a »Korona« vendéglő étkezdőjében egy tíz éves leánygyermek cimbalmozása szórakoztatta a városi publikumot. — Ezek után ki mer még kételkedni, hogy Ujhely városában a vármegye-metropolisában, nincs hálás és lelkes publikuma a szép művészeteknek?

(Hatfai mulatság.) Az ujhelyi uri fiatalság tervezett nyári mulatságát, legujabb dispoziciók szerint, folyó hó 30-án fogja a hatfai furdőben megtartani. Az erre szóló meghívókat a hét folyamán szíjjel küldik.

(Vay Miklós br. emlékezete.) Megyasszón, írja tudósítónk, a ref. egyház máj 27-én kegyeletes emlékünnepet ült, *Vay Miklós* br. emlékezetét. Jelen volt a népes egyház tagjain kívül a vidék értelmisége. Az emlékbeszédet *Zombori* Gedő ref. lelkész, a lánglelkű szónok, tartotta. — Csudálkozunk, hogy ref. egyházaink oly kevesen emlékeznek meg arról a kinek létalapjuk biztositását köszönhetik, *Vay Miklós* br.-ról.

(Esküvő.) *Mandel* Géza, kemecsei földbirtokos, i. hó 7-ikén esküdtött örök hűségét *Schvarcs* Irma kisasszonynak, Zinner Henrik birtokos szép és kedves mostoha leányának. — A tehetős család ezzel az alkalommal a városi szegények között 150 ftot osztatott szíjjel.

(Iparos tanulók munkakiállítás.) A s. a.-ujhelyi ipartestület f. hó 6-án tartott gyűlésén elhatározta, hogy az iparos tanulók munkakiállítását f. év aug. 12-én fogja megtartani. Nagyobb siker elérhetése céljából 34 tagból álló biztositást szervezett, melynek feladata lesz a kiállítás rendezése. Az ipartestület e ténynyel megmutatta, hogy képes és akar is megfelelni az új ipar törvény ide vonatkozó intenciójának. Az ipartestület új elnö-

*) Mint halljuk a himlő járványosan jelentkezett. *Szerk.*

kének, *Bánóczy* Kálmánnak, úgy tudjuk, egyik fő-törekvése lesz az is, hogy közvetítő intézet, továbbá az alkalmazást kereső segédek számára elszállásoló helyiségek létesítésék. Kívánjuk, hogy az elnöknek törekvéseit, ki dicsérendő ambícióval kezd tiszteljék betöltéséhez, az iparos osztály érdekeinek felkarolásában teljes siker koronázza. k. l.

(Bubics püspök bérmáló körútjáról) kaptuk a következő tudósítást*). Megjött a hír, hogy a püspök ömeltósága május 25-én érkezik Szerencsre. Megindult a lázas mozgalom illő fogadtatására. *Matolay* Béla járási főszolgabíró intézkedése rendjén nagy számú lovas-bandérium sereglött össze a mádi »Kettős-höz, hol Szerencs részéről a püspök üdvözlötése történt. Nehezen vártuk a főpásztor érkezését, míg végre feltűnt a tarcsai lovas bandérium, mely a közelgő püspök kocsjára előtt haladt. Erre aztán sorakozott a község, élén a díszmagyarba öltözött főszolgabíróval. Harsány éljenzések köszöntötték a szeretett főlekipásztort, amint kocsjából az eső dacára is kiszállott és *Matolay* főszolgabíró meglepő hangú üdvözlésére igen nyájás szavakban válaszolt. Erre *Matolay* Beláné úrnő a hölgykoszoru éléu egy gyönyörű tearózas-csokrot nyújtott át az üdvözlőnek, kire ez a gyöngéd figyelem szemmel láthatóan nagyon kellemes hatást gyakorolt, mint azt barátságos szavakban ki is nyilvánította. A bemutatások után kocsjára szállott a díszes közönség és megindult a menet Szerencs város felé. Itt a város végén impozáns és díszes diadalkapu várta az egyháznagyot, *Isten hozott* felirattal. Amint a diadalkaphoz ért, az egybegyülekezett kerületi papság élén ft. *Bányay* János gk. esperes fogadta s üdvözlötte a püspököt, ki hosszabb beszédet mondva adott kifejezés köszönetének és úgy folytatta útját tovább a templomig. Itt is szép fogadtatás várta az egyházmegye fejét; ugyanis ft. *Paszlavszky* Sándor, Szerencs város köztisztviselőnek örvendő plebánosa, a szomszéd községekből megjelent rk. papságtól környezve, a főpásztort gyönyörű beszéddel üdvözlötte, mit meglepő érdeklődéssel hallgatott végig; azután egy csapat gyermek, kezében mindenik betüket tartva, az adott jelle egyenként előre lépett a sorból, üdvözlő versikéket mondtak, melyeket erre az alkalomra *Paszlavszky* plebános irt s mikor vizsáléptek helyeikre a felemltet betüorából egy üdvözlő mondat formálódott. A főpásztor erre, midőn előbb a papsághoz is és a gyermekereghez is ékes szavakat intézett, belépett a templomba. Eközben megszólalt az orgona hangja és felhagzott *Mester* Istváné urnőnek fuvolaszerü, andalító szép énekében az »Ecce Sacerdos magnus« kezdetű templomi himnusz. Imázás után a püspök, áldást osztva a gyülekezetre, a plebánosi lakba vonult. — Másnap, maj. 26-án, már reggel 7 órakor a templomban volt a főpásztor s istentisztelet után hozzá fogott a bérmálás szentségének kiszolgáltatásához, a mi el-tartott délután 1/2 óráig, mert a bérmálások száma 1142 volt. D. u. 3-rajárt mikor az 56 tagból álló díszes társaság ebédhez ült. — Ott voltak a főhely körül *Szirmay* György gr. *Bányay* János gk. esperes, *Igaz* József ev. ref. lelkész és a város intelligenciája. Az ebéd, a vendégszerető házigazda dicséretére legyen mondvá, igazán lukul-lusi volt. *Bubics* püspök ömeltósága az ebéd egész ideje alatt pompás animóval társalgott, sőt jóízű anekdotáival a társaságot mindvégig derült hangulatban tartotta. Ebéd végeztével, melyet a számtalan toaszt fűszerezett, 1/4 órák barátságosan elbúcsúzott ömeltósága. Számos uri fogattól és ekkor is lovas banderium kíséretével egész az ujvilági nagyutig, hol már a h.-németiek fogadták a püspököt és szintén bandériummal vezették H.-Németibe. Áldása kísérje utait! W. I.

(Egy falusi népiskola vizsgálatáról.) Sietek referálni**) — írja tanügyi tudósítónk, — abban a jóleső hiszemben, hogy midőn azt teszem, a magyar nyelv tanítása teren óriási haladást jelek, mi sajnos, a legtöbb esetben itt a felvidéken még nem konstatalható. Mult hó 31-én, ugyanis, a szomszéd *Varanno-Hosszemeső* község evangélikus iskolájának ez évi záróvizsgálatjáról szivességből tudomást nyervén, s mivel különben is kíváncsi voltam az ottan elért eredményre a kitűzött órában ott voltam. A vizsgálatot *Hoznek* Lajos klazáni lelkész és *Chotvács* Mihály sókúti tanító, mint körü vizsgálok, az egyház részéről vezették; de megjelent azon a varmegye két ki-küldöttje: *Vladar* Emil és *Pintér* István iskolálatogatók és vendégül is többen jelentünk meg. Az iskola tanítója, *Fesztrebényi* Kálmán, a 60 növendék vizsgálatát a beszéd és értelemgyakorlatokon kezdte. A tőlatjuk nép gyermekei minden tantárgyból magyarnyelven adtak feleletet, s midőn azt mondom, hogy a feleletet úgy alakí mint tárgyi oldalukat illetve nemcsak megütötték, de aránytalanul messze túlhaladták azt a mértéket, amelylyel egy szerény falu népiskolája eredményét szokás mérni; akkor a való és hamisítatlan tényeket vázoló s az ott megjelentek örömmel ismerik azt el. Itt volt az alkalom, hogy a kételkedők belát-tak volna, hogy ez a nép szivesen tanul és akar

*) Mult számunkról lekészt.

**) Lapunk mult számáról lekészt.

Szork.

Szork.

is tanulni magyarul, csak alkalma legyen. Bár így volna ez mindenütt, akkor nem kételkednék sokan az oktatás-nevelés fontosságában és hatalmá-ban. Gratulálhatni a falunak, a melynek ily buzgó tanítója van, mert az úgy anyagi, mint szellemi teren biztos haladásnak néz elé. r. l.

(Művész-est.) *Zilahy* Gyula, a budapesti nemzeti színház elsőrangú művésze, engedelmet nyert a hatóságtól, hogy a f. évi július havában a városi színházban egy művész-estét rendezhessen. A szereplő művészek nevét és a programot annak idején közölni fogjuk.

(Műkedvelői szinelőadás.) volt tegnap este Szerencsen az ottani *Nagy Szálló* dísztermében. Közre működtek *Matolay* Beláné, *Bóta* Beláné *Mester* Istváné, *Somogyi* Hermin k. a. és *Eperjessy* Irén k. a. az urnők és urhölgyek részéről, — *Mester* István, *Pécs* Ferenc *Várady* Sándor, *Gabor* Gyula dr. és *Kriszten* Menyhért az urak sorából Szinen volt *Csiky* Gergely mulattató vigjátéka: *A jó Fülöp*. Az előadás tisztáta jövedelmét *Kossuth* Lajos, hazánk dicső emléku nagy fia monoki szüő háznak emléktáblával leendő megjelölésére fogják fordítani. — Ugyanerre a hazafias szent célra rendezendő műkedvelői szinelőadások eszméje és nemes ingere varmegyénknek több más helyén is élénken foglalkoztatja az elméket és sziveket; így a többek közül Helmecczről is jelentik nekünk hogy ott már egy ilyen műkedvelői előadásnak a terve a megvalósulás stadioma felé közeledik. Kívánjuk, hogy a derék szerencsiek szép példája mennél nagyobb körben fogatos legyen!

(A s. a.-ujhelyi iparos ifjak önképző egye-sülete) ma egy hete tartotta meg a »Torzsáson« nyári táncmulatságát szép számú közönség rész-vetele mellett. A négyeseket 45—50 pár tánc-olta, s a kedélyes mulatság csak a hajnali órák-ban ért véget. Mint értesülünk, e mulatság az egyesület alapítókéjét 30 frrtal gyarapította.

(Nyilvánossági jog.) A vallás és közoktatás-ügyi m. kir. minister megengedte, hogy *Fridman* Bernát okleveles tanító *B.-Ujlak* községben magy-ar tannyelvű magán elemi iskolát állíthasson fel és nyithasson meg.

(Az erdőbényei gyógyítófürdőnek) lapunk mai számában megjelent hirdetésére felhívjuk t. ol vasó közönségünk figyelmét. Az étkezést *Steinhardt* Vilmos jó hírnévnek örvendő vendégfogó szolgáltatja.

(Fürdőátvétel.) A Klastrom utcában 910. sz. alatt levő *Csukák* Józsefné-féle vastartalmu gyógy-fürdőt özv. *Zombory* Ödonné átvette. Az új tulaj-donosné minden lehető elkövet, hogy a közönség igényeit kielégítse. — Ajánljuk a t. fürdőző kö-zönség figyelmébe.

(A nemzeti színház nyaralása) A nemzeti színház kiváló tagjai közt az idén megegyezés jött létre, hogy nyári pihenőhelyül a szép bikszadi fürdőt választják, melynek új nyári színházát az idén avatják fel ünnepesen. Bikszad lesz az idén a magyar színművészet nyári középpontja. Még azok is, a kik máshol nyaralnak, megígérték, hogy föl fogják keresni Bikszadot néhány hétre. A művész-kolonia nagy kirándulásokat tervez Bikszad környékére.

(A Csizi Jód-Brom-Fürdő) évadja megnyílik május 1-én, tart szeptember végeig. Forrása a legértelme-sabb, leghathatósabb Jód-brom-forrás. A gyógyeredmények meglepők. A fürdőközségnek immár 10 hérbáz több mint 100 kényelmesen berendezett lakszobával áll rendelkezésére. — Kitérő konyha, biliárd, zongora, óvasó-terem; térezen naponta kétszer. Elő- és utóévadban leszállított lakberek. — Ekkor katonatisztek, állami és vasuti nivatalkokok gyógy- és fürdődják tekintetében is 50% kedvezményben részesülnek. Prospektusokkal szolgál az igazgatóság *Csizi*, u. p. *Rimaszecs*

(Időjóslat június 10-ére.) Változó felhő-zet, heleten csapadék, később derült, hőemelkedés.

Irodalom.

Apró történetek a címe egy kiváló csinnal kiállított, *Kovácsy* Elemér 17 eredeti elbeszélését magában foglaló kötetnek, mely hozzánk beküldetett. A fiatal írónak ezen műve méltó az elolvasásra. Szép magyaros irály, jóízű humor jellemzik az elbeszéléseket. Az elbeszélések im ezek: 1. A vi-szontlátásig. 2. Fiatalság-Bolondság. 3. Az első díj. 4. A kis eröművész története. 5. Ború után dr. 6. Julia végvete. 7. Az utitársak. 8. Két csillag. 9. Három level. 10. Estely. 11. Az egér. 12. Káposzta-gyalulás. 13. Ilona. 14. Dalos Ferkó darutolla. 15. Meglepetés. 16. Murányi Margit. 17. Szeretlek. — A könyv *Lévai* Mór könyvkiadónál jelent meg Ungvárt. Kiállítása a kiadó nyomdát dicséri. Ára 1 ft 20 kr.

Erzsi néni, Hogy kell befőzni? című a befőtt gyümölcsök, fűszerek, szörpök, kocsonyák stb. készítéséről szóló könyve már megjelent 3-ik bővített kiadásban. Ezen kitűnő, minden jó gazdasszonynak nélkülözhetetlen kézikönyvet me-legen ajánljuk minden gazdasszonynak. Ebben mindig meg-fogja találni a feleletet arra, hogy kell befőzni és jód eltar-tani mindenféle gyümölcsöt. A könyv ára bekötte 1 ft és kapható *Lévai* Mór könyvnyomdájában Ungvárt, valamint min-den hiteles könyvkereskedésben.

Tompa Mihály összes költeményeinek illusztrált disz-kiadásából (az illusztrált *Petőfi* hasonmására) megjelent és szer-kesztőségünkhöz beküldetett a 7—12 számok közé eső újabb hat füzet is. Ezt a hat füzet nem kevesebb, mint *hatvanhárom* művészi kivitelű kép díszíti, melyeknek mindegyike megkapó élethűséggel szemlélteti *Tompa* egy-egy remek költeményének vezéreszméjét, vagy alap gondolatát. Nem túloznak, ha mond-juk, hogy ez az illusztrált *Tompa*, mint díszmű, művészi kezektől kölcsönzött becsével nemcsak utóléri, de messze maga után hagyja a *Petőfi* illusztrált kiadását. Valóban maradandó és örök becs az

is, amit e magyarázó képek megteremtői, a rajzoló művészek egymással nemes versenyre szállva, a műnek, *Tompa* összes köl-teményeinek hódolva, ajándékoztak. *Méhner* Vilmos, a kiadó, pazar bőkezűséggel hozza meg az áldozatot, midőn *Tompa* Mihálynak e remek példányait a művelt magyar közönség asz-talára fűzetenkint potom 40 krtért leteszi. A diszkiadás *Tompa* 25 fűzetben fog megjelenni. Megvételét minden magyar család-nak hazafias lélekkel a legmelegebben ajánljuk.

A Magyar Mese- és Mondavilág-ból, Benedek Elek nagyszabású mesekönyvéből, mely a millénium egyik legma-radandóbb emlékének ígérkezik, megjelent a 9. füzet gyönyörű szép mesékkel és mondákkal. A legkiválóbb darabja a fűzet-nek az Aranygyapjas kosok című mese, melyet valóban ragyogó fantáziával teremtett meg a mesemondó magyar nép. De szép e fűzetben, minden mese- és monda s Benedek valóságos vir-tuozitást fejt ki abban, hogy az egyszerű naiv mesét megtart-ván igazi népies karakterében, az mégis irodalmi mű hatását tegye az olvasóra. A 9. füzet tartalma különben, a már emli-tett mesén kívül, Jégország királya, A tűz (Krisztus-monda), Világszép Ilonka, A szegény emberek kakasa és Táltos Jankó. A Magyar Mese- és Mondavilág egy fűzetének ára 25 kr., tíz füzet ára 2 ft 50 kr. Megrendelhető a kiadó Athenaeumnál és Löwy Adolf ujhelyi könyvkereskedőnél is.

Káldy Gyula, a magyar zeneegyesület alelnöke és a magyar zeneiskola tanára, fölbátorítottva attól a hatalmas sikertől, amit a *Kuruc dalok* arattak az ország minden részé-ben 30 darab *Régi Magyar Harci Dal*-ra hirdettet előfizetést. Az összes dalok és nóták énekhangra, a teljes szöveggel, zongorakísérettel vannak letelve, de úgy, hogy teljes dallamuk a zongorakísérettel is megvan. A mű ára 2 ft 50 kr (Bolti ára 3 ft 50 kr lesz.) Előfizetéseket e hó folyamán elfogad *Löwy* Adolf ujhelyi könyvkereskedése.

A következő levelet ajánljuk elolvasásra mindenki-nek: *Tisztelt szerkesztő ur!* Távoli szemléltől el sem képzelheti, minő középkori állapotok honolnak a Királyhágón tul. A ma-gyar csak úgy érzi magát biztosságban, ha mindenütt kato-naság, csendőrség őri. Csupán Alsó-Fehér-megyében Balázs-falván 3 század, Enyeden, Marosujvárt, Magyarigenben, Zalath-nán 1—1 század katonaság helyeztet el legsürgősebben a mult hetekben, az állandóan Enyeden állomásozó honvédszázaló-ját és a gyulafehérvári vár helyőrségét nem is említve: a csen-dőrsők pedig megkészszeretettek. — Világos, hogy ilyen hadi készenlet, most, ha szükséges is, állandóan fenntartva, nem alkalmas arra, hogy egy vegyes lakosságú ország részben a kölcsönös bizalom alapuló egészséges fejlődést előmozdi-tsák és a magyar állameszmét a legszelebbet rétegekben meg-gyökereztessek. Ennek elérése pedig hazánk összes lakossá-gának egyenlő érdeke lévén, kötelességünk mindnyájunknak gondolkodni a célhoz vezető eszközök felett, annál is inkább, mivel a román intelligencia a Kárpátokon innen is tul is, szü-net nélkül a legnagyobb erélylyel gondolkozik és dolgozik azon, hogy a Tisza kezeze a kis Magyarország és a Nagy Romá-nia határát. Saját gondolkodásunkra kitűnő kiinduló pontul van szerencsém átnyujtani *Moldován* Gergely dr. kolozsvári egyetemi tanár *Magyarok—Románok* c. igen érdekes tanulmányát és igen örülök, ha sikerülne azt legalább tíz ismerősével elolvasatni.) Czelóm el lenne érve, ha ezen kérdés fölött behatóbb eszme-cserét sikerülne előidézni Ilyenekről szóló rövid értesítéseket úgy egyéni nézetek közlését örömmel venném. Drassó, u. p. Konca 1894. jun. 5. Kiváló tisztelettel: *Teleky Arvéd gr.*

*) A nemzetiségi ügy kitűnő kritikáját tárgyazó és 124 oldalra terjedő műnek ára 1 ft. Megszerezhető *Löwy* Adolf s.-a.-ujhelyi könyvkereskedőnél. Ajánljuk megvételre és tanul-mányozásra. Szork.

Egyesületi élet.

Nyilvános nyugtató.

A Kossuth szoborra — a hozzáam küldött iven — adakoztak: Halász József 5 ft, Dókus Mi-hály 5 ft, Fekete János 1 ft, Erben Alajos 1 ft, Székely Imre 1 ft, Tóth Kálmán 1 ft, Szernyák Mihály 1 ft, Klein Arthur 1 ft, Cseley Elemer 1 ft, Vincze János 50 kr, Csoma Ferenc 50 kr. Pap Gyula 50 kr., Kocsordi János 50 kr., özv. Palásty Jánosné 1 ft, Kulcsár János 50 kr., Főző Bertalan 30 kr., Pandak József 50 kr., Szilva János 40 kr., Kovacs József 20 kr., Nagy Bertalan 20 kr., Sarkadi József 1 ft, Prisztás János 50 kr., ifj. Tarpai Istvan 50 kr., ifj. Tarpai Laszlo 50 kr., Toronyai József 20 kr., Tóth István 40 kr., Pa-lóczy István 20 kr., Kaszonyi Ferenc 40 kr., Ju-hász József 40 kr., Csomós Andras 50 kr., id. Czimbalmos Jozsef 40 kr., Pales Karoly 50 kr., Soltész Gábor 50 kr., Nagy Sándor 50 kr ifj. Czimba mos Jozsef 50 kr., Kasznyi Gyula 50 kr., Fejes István 5 ft, Fejes István: 5 ft, Fejes Erno 2 ft. Összesen: 41 ft 60 kr.

Egyuttal fölkérem azokat, a kik azen iven-kivannak adakozni, sziveskedjenek adónyaikat hozzám küldni; még egy hétig az iven magam-nal tartom.

S.-A. Ujhely, 1894 június 9.

Fejes István.

Zemplén-vármegye Monographiája.

Szirmay és egyéb kulfők nyomán szerkesztett két kö-tetes munka.

Irta: **Kapás Lajos Aurél.**

I. Kötet.

Bevezető fejezet.

„Igazat nem hamisítottam,
hamisat nem igazítottam.“

Tindli.

Az összehasonlítás folytán jellemzőnek fog feltűnni, hogy *csontból, szaruból, vagy agancsból* való régiségek nem fordulnak elő. En legalább ilyenről nem tudok. De ha mégis előkerült valahol e me-gye területén ilyen: az csak gyérszámú lehet.

Pedig nem is hihetetlen, hogy e vidéken az őserdők teljes hatalmasságukban meg voltak s ezen esetben az őserdők lakója, a vad állatok kü-

lönböző fajtája, sem hiányozhatott. Feltehető és meg is engedhető, hogy e rengetegekből rengeteg bőven tanyáztak az ősszálak. Különös tehát mégis, hogy dacára annak, hogy bőven volt alkalmuk az ősrégieknek a csontot, szarut és agancsot felhasználni eszközeik megkészítésére, mégsem tették azt. Méltán támad bennünk a kérdés: mi lehet ennek az oka; vagy egyáltalán van-e oka?

Természetes, hogy pozitívítással, amilyen pozitívul a kérdés feladva van, erre megfelelni lehetetlen. A valószínűség szerinti megfontást azonban megkísérelhetjük.

Nem ismeretlen előttünk, hogy úgy a csont, a szaru, mint az agancs aránylag elég puha arra, hogy őket idomítani lehessen. Nos, ha aránylag elég puha, miért nem használták? Mind-n okoskodásunk e dologban csak oda lyukad ki, hogy azért nem használták, mert alkalmasabb közetek estének kezük ügyébe, a melyek talán még csekélyebb faradsággal voltak feldolgozhatók. Sőt talán az is egyik oka volt annak, hogy a csont, szaru, agancs valamelyes eszközök készítésére nem hasznaltatót — vagy ha igen: csak igen igen gyéren — mert a közönségesebb tárgyak előállítására elegendő jóságúnak, célszerűnek és alkalmasnak találták a fát is. Természetes, a fának azon nemét, amely a legtartósabb, tehát elegendő kemény-ézü.

Ugy találjuk a szomszédos Beregvármegyében is, hogy csontból, szaruból és agancsból készült eszközöket nem leltek, kivéven azt, amelyet Beregszászon a lebontott megyeház területén találtak. Pedig bizonyos, mint azt Lehoczy Tivadar írja¹⁰⁸⁾, hogy a megye rengetegeiben a vadak nagy sokaságban tenyészthettek.

Tudtommal sem borostyánkőből való eszközök, sem nemes gyöngyök e vármegye területén, mint őskori leletek, elő nem kerültek a föld alól. S ha — itt ismét visszatérek a szomszédos Beregvármegyére — a mi szomszédaink őskori leleteit veszem egyenként s összességükben vizsgálat alá: csak azt találom, hogy ott sem akadtak sem borostyánkő eszközökre, sem nemes gyöngyökre.

Pedig az ország más részein előfordul ilyen lelet.

Nemcsak a kőkor, a bronzkor is mellénk szegődik szóvivőül s korona-tanúul áll, ha reá hivatkozunk ez ügyben, nem ugyan a népesség fáját, hanem e faj művelődési fokát illetőleg.

Mert ugyan ki tagadná, hogy a régi leletek között a sarló alakú eszközök nagy sokasága nem azt bizonyítja-e, hogy azok a népek, a melyek ilyen eszközök használtak, már ismerték a földművelést és az állattenyésztést, sőt mi több, gyakorolták is. Nemcsak a földművelést, hanem az állattenyésztést is.

És menjünk tovább egy lépéssel. A sarlók legnagyobb része, sőt csaknem valamennyi, úgy van készítve, hogy azt a jobb kézzel lehet csak használni. Világos tehát, hogy nagyobb és erősebb munkájukat azok a régiek is csak úgy a jobb kézzel végezték, mint mi jelenleg. (Folytatjuk.)

108) Lehoczy Tivadar: Adatok hazánk arhaeológiájához. I. kötet 37-lap.

TANÜGY.

A helybéli róm. kat. elemi fiúiskolában az évről vizsgálatok következő rendben tartatnak: szombaton, június hó 16-án, délelőtt a III. délután a II. osztályban a klastromtéri iskolában; hétfőn, június hó 18-án délelőtt az I. osztályban a kán-

torlak melletti iskolában. E vizsgálatokra a tisztelettel meghívja: *Az igazgatóság.*

Vármegyei Hivatalos Rész.

374 1133 sz. *Zemplénvármegye alispánjától.*

A vármegye közigazgatási bizottságának folyó évi május hó 15-ik napján tartott ülésében 374/1133 sz. alatt kelt határozatához képest, melyben a kir. kere. kezeleményi minisztériumnak 32329. szám alatt kelt intézkedésvényével a kelecsenyi község kibővítéséhez szükséges földterület kisajátítását engedélyezte, a küldöttséget kiküldi, melynél fogva alólirott, mint a küldöttség elnöke, a következő hirdetményt teszi közzé.

Hirdetmény.

Az 1881 évi XII. t. cz. 32. § a értelmében a kisajátítási eljárás határidejéül 1894. évi június hó 25-ik napjának d. e. 10 óraja Kelecseny község házához kitűzve, annak vezetésére elnökletem alatt Nemthy József főszolgabíró, Hönsch Dezső kir. főmérnök bizottsági tagok, jegyzőül Dókus László vármegyei IV. aljegyző kiküldetnek.

A tervrajz és összeírás Kelecseny község házához június 9-től kitétetik.

Az érdekeltek az eljárás határidejéről azzal értesítetnek, hogy a bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg fog határozni, ha közülök senki sem jelenne meg.

Az iratok a gálszécsi járás főszolgabírájának a község házához leendő kitétel céljából, a határozat megfelelő példányai az érdekelteknek kézbesítési iv mellett leendő kézbesítése iránti intézkedés végett megküldetnek.

Ezen határozat egy példány a Budapesti Közlönyben leendő egyszerű közlés, a Zemplénvármegyei hivatalos lap hivatalos részében 3-szori közzététel végett az illető lapok szerkesztőseinek azzal küldetnek meg, hogy azon számot, lehetőleg számokat, a melyben megjelent, Zemplén vármegye alispánjának küldjék meg.

S.-A.-Ujhely 1894. június 7-én

alispán szabadságon
Dókus Gyula, főjegyző.

10677. sz. *Zemplénvármegye alispánjától.*

Pályázat.

A Zemplénvármegye területén évi 400 ft fizetéssel és a szabályszerű utazási átalánnyal javadalmazott Sárospaták és Butka székhelyvel rendszeresített két törvényhatósági utbiztosi állomás üresedésbe jövén, ezen két állomásra pályázatot hirdet. Ennek folytán felhívom mindazokat a kik ezen kinevezés útján betöltendő két állás valamelyikét elnyerni ohajtják, hogy kérvényeiket Zemplénvármegye főispánjához címezve hozzám f. évi június hó 25-ig annál inkább adják be, mert a később érkezett kérvények figyelembe nem fognak vétetni; a pályázati kérvény születesi bizonyítvány, erkölcsi, egészségi és eddigi foglalkozást igazoló okmányokkal felszerelendő.

Nevezett állásokra az 1873. évi II. t. c. értelmében első sorban az igazolvánnyal bíró altisztek tarthatnak igényt, és csak is pályázók hiányában fog az üresedésben lévő állomásokra más kireveztetni.

A kinevezés ideiglenes és a kinevezett csak

a kinevezés napjától számított egy év lefolyása alatt — ha a szabályszerű utmesteri képesítő vizsgit sikerrel letette — fog véglesítettetni.

S.-A.-Ujhely, 1894. évi június hó 8-án.

Alispán távollétében:

Dókus Gyula, főjegyző.

A bodrogközi járás főszolgabírájától.

2613. 2614. ki. 94. szám.

Pályázati hirdetmények.

I.

Zemplénvármegye bodrogközi járásában N.-Géres, Kis Rozvány Semjén, Nagy-Rozvány, Perbenyik, Damócz, Laczka, Cséke, Ricse, Agárd, Kis-Tarkány, Nagy-Tarkány, Leányvár, Bély, Dobra, Bacska, Battyán, Ag-Csernyő községekből Agárd székhelyvel alakított orvosi körben az üresedésben lévő s 500 frt évi fizetés, 200 frt utiatalány, 60 frt lakbér és szabályrendeletileg megállapított látogatási díjakkal javadalmazott körorvosi állásra ezennel pályázat nyitattván, fölhivatnak a pályázni ohajtók, hogy kellőleg fölszerelt pályázati kérvényeket, f. é. június hó 27-ig, vagyis a választásra Agárd községébe kitűzött határidőig, alólirott szolgabírói hivatalhoz beadni el ne mulasztják.

II.

Zemplénvármegye bodrogközi járásában Szomotor, Kis Ujlak, B.-Vécs, N.-Kövesd, K.-Kövesd, Örös, Páczin, Karcsa, Karos, Luka, Vajdacska, A.-Bereczki, F.-Bereczki, B.-Szög, B.-Szerdahely, K.-Czigánd, N.-Czigánd és Karád községekből Páczin székhelyvel alakított orvosi körben az üresedésben lévő s 500 frt évi fizetés, 200 frt utiatalány és szabályrendeletileg megállapított látogatási díjakkal, továbbá az ezen orvosi körben létező három nagyobb uradalom részéről a körorvos javára biztosított szokott évi fizetéssel egybekötött körorvosi állásra ezennel pályázat nyitattván, fölhivatnak a pályázni ohajtók, hogy kellőleg fölszerelt pályázati kérvényeket f. é. június hó 25-ig, vagyis a választásra Páczin községébe kitűzött határidőig alólirott szolgabírói hivatalhoz beadni el ne mulasztják.

Kelt Király-Kelmecczen, 1894. évi május

hó 25-én.

2—3

Benesik István, főszolgabíró.

2776/94.

Bodrogközi járás főszolgabírájától.

Körözüvény.

Rad község bírájának folyó hó 5-én kelt jelentése értelmében Rad községben egy fekete kancaló bitangásban találtatván, jelenleg a község által őrizetben tartatik.

Kir.-Helmeccz, 1894. június 5.

Pillisy, szolgabíró.

A szerkesztő postája.

E. L. hírlapíró urnak — Budapest. Levelét átküldöttük a kiadóhivatalhoz.

A. Gy. urnak — Budapest. Levelét irtunk.

Miklósnak. A mai számban, midőn lehető rövidsége kellett törekednünk, közlése lehetetlen volt.

H. Á. urnak — N.-Domása. Tessék a kiadóhivatalhoz fordulni.

F. B. urnak — K.-Helmeccz. A beköszöntőt várom.

Felelős szerkesztő:

D O N G Ó G Y. G É Z A.

Kiadó-tulajdonos: **Éhler Gyula.**

A KIR. SZAB.

ASSICURAZIONI GENERALI

Triesti általános biztosító társaság (alapított 1831-ben.)

Alaptőkéje és tartaléka 98 millió korona o. m. é.

Biztosításokat vállal:

1. Az ember életére: u. m. halálzásra, kiházásításra, életjáradékra minden módozat szerint.
2. Tűz, villámcsapás, légszesz- és gőzkazán robbanás által okozott károk ellen, mindennemű ingó és ingatlan tárgyakra.
3. Szállítmányi károk ellen: vizen és szárazföldön szállított javakra.
4. A lent jegyzett ügynökség még következő biztosításokat közvetít: Jégkár ellen mindennemű terményeket, **A magyar jég- és viszontbiztosító részvénytársaság** részére.
5. Baleset ellen: egyenkénti és együttes biztosításokat az **első o. általános baleset ellen biztosító társaság** részére.

A károk leggyorsabban felvétetnek és kifizettetnek.

A S.-A.-UJHELYI ÜGYNÖKSÉG.

A „Zemplén” kiadóhivatalában.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozatik, miszerint **a velejtegyógyfürdő** e hó 8-án megnyilt.

Az igazgatóság.

ÉRTESETÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség nagybecsű tudomására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét — eladását, — bérbeadását avagy bérbevételét a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrövidebb idő alatt közvetitem Szives megkeresések alólirotthoz küldendők.

Weinberger Manó,

S.-A.-Ujhely, Korona u

1554 ki. sz. A n.-mihályi j. szolgabírája.

Ikt. 2307 1894. tk.

Üzlet eladás.

A főtéren saját házában lévő **fűszer- és vegyes-kereskedésemet** feladni szándékozván, az **összes raktáron lévő árukat** egészben vagy parthieban, valamint a **bolt berendezést** is lényeges árleengedéssel ajánlom az érdekelteknek. Egyuttal jelentem, hogy üzlet-helyiségeimet is az üzlet beszüntetése napjától bérbe adom.

Teich Zsigmond.

Pályázat.

Zemplén vármegyei nagy-mihályi járásban a bánóci körorvosi allomás, melyhez Bánóc, Kis és Nagy Csebb, Fuzessér, Alsó-Körtvélyes, Krasznóc, Lask, Leszna, Morva, Pazdics községek tartoznak, megüresedvén, annak választása utján laendő betöltéséül ezennel pályázat nyitattik.

Ezen állomás 500 ft évi fizetés 231 ft fuvarátalány és szabályrendeletileg megállapított gyógykezelési járulékokból álló javadalommal van egybe kötve.

Felhivatnak pályázni szándékozók, hogy az 1876. évi XIV. t.-cz.-ben körülírt minősítvényekkel igazolt kérvényeiket alólított szolgabíróshoz június hó 27-ig bezárólag annál is inkább adják be, mert a később érkezett folyamodványok figyelembe vételni nem fognak.

A körorvosi választás folyó évi június hó 28-án d. e. 10 órakor Binócson (vasuti állomás) a kör székhelyén a reform. iskola helyiségében fog megtartatni.

Nagy-Mihály, 1894. évi május hó 26-án.

Füzesséry, fűszolgabíró.

Hirdetmény.

A s.-a. ujhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közzé tétetik: miszerint a m. kir. államvasutak észak-keleti vonala számára az alább megnevezett határokon kisajátított területekről elkészített összeírás, térkép és egyedi kimutatás hitelesítésére a helyszínére a következő határnapot tüzeti ki: Bórsi községre nézve 1894. évi július hó 23-án délelőtt 10 órakor a s.-a. ujhelyi állomáson.

Az érdekeltek felhivatnak, miszerint netaláni észrevételeiket a fennebbi határnapon a bizottság előtt előterjesszék, különben a kisajátítás és a felvett térfogat, ugy a feljegyzett szolgálmatk s jogosultságok iránti kifogásaik többé tekintetbe nem jöhetnek.

Egyuttal felhivatnak mindazok, a kik a fennebbi határokon a magyar kir. államvasutak északkeleti vonala számára kisajátított területekért járó és az egyedi kimutatásban kitért kártalanítási összeg mennyiségére nézve ellenvetéseket tenni akarnak, vagy ezen összegre bármi czim alatt igényt tartanak; ezeket 1894 évi augusztus hó 15-ig ezen telekkönyvi hatóságnál annál bizonyosabban bejelentésük, minthogy a később jelentkezők észrevételeire s igényeire semmi tekintet nem lévén, a kisajátítási és kártalanítási összeg annak és azon mennyiségben fog kiadani, a kinek nevére és a mely összeggel az az egyedi kimutatásban ki van téve, a bekebelezett vagy felülkebelezett tételek pedig cenzul a kisajátított területről hivatalból le fognak töröltetni.

Az összeírás, térkép és egyedi kimutatás a telekhivatalban betekinthetők.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál 1894. május 17-én.

2-3 Wieland, kir. törv. bíró.

Véd- jegy.

Tokaj-hegyaljai Cognacgyár
részvénytársaság
Sátoralja-Ujhelyben

ajánlja elősmert kitünő minőségű

COGNACJÁT,

mely eredeti gyári árjegyzék szerint minden helybeli fűszerkereskedésben és czukrárdában kapható.

Figyelem a czég és védjegyre.

BOKOR JOZSEF

üveg és porcellán kereskedő

SÁTORALJA-UJHELY.

Ajánlja a n. é. közönségnek szíves megtekintés végett üzletében felállított

SAMOUT

majolika kályháját

mely a kontinensen legkitünőbb minőségű s legjobb fűtő képességű.

A legnagyobb igényeknek is megfelelő **disz majolika tárgyait,** mely csin és izlés tekintetében versenyeznek bármely gyártmányjal.

Arató kenyér-süttetést

elfogad

Schwarz Ignátz, pék

S.-A.-Ujhely,

Rákóczy utca 779. sz.

Vizsla

szuka, két éves, fehér, gesztenyebarna folttokkal, tiszta angol pointer faj, idomított, jó orral, igen szófogadó; **eladó.** Czim a kiadóhivatalnál.

Pályázati hirdetmény.

K.-Helmecz nagyközségben, mintegy 10,000 fttal előirányzott, ez év október elsején atadandó közepület építésére pályázat hirdettetik. — Záró ajánlatok e hó 18-ig 1000 frt óvadékkal a község előjáróságához nyujtandók be, ahol a tervezet is megtekinthető.

Kemechey János, v. jegyző.

Soltész Jozsef, bíró.

„MARGIT“

GYÓGYFORRÁS,

„MÁGYAR SELTERS“

Vegyelemezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénsavtartalma kiváló hatásának bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál,** a hol a szabad szénsav csekélyebb jelenléte megóvja a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a félig kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatásu alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközözi. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabad szénsavtartalomban erősebb ásványvizek, mint a **seltersi, gleicherhergi, tündőhajokban,** különösen **tüdővérzésnél** már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézeiben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorfbán** a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: dr. Korányi, dr. Gebhardt, dr. Navratil, dr. Poór, dr. Kéty, dr. Barbás; Bécsben: dr. Bamberger, dr. Duschek, stb. a legjobb eredményekkel alkalmazzák a **légző-, emésztő- és húgyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóviz

préparatív gyógyszernek bizonyult a **kolera-megbetegedés** ellen,

borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos
tőraktár

Édeskuty L.

cs. és k. és szerb
udv. ásványvíz
szállítónál
Budapest

Ugyszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

Szaotalan és nyomban száradó

Ca 10 Mtr. 1 Ko 1 frt 50 kr.

Csak 1/2 s1 kilós üvegekben fekete képpel és védjeggyel

Christoph Ferenc SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

Lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt i használtatásának, mivel a kellemetlen szag és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestékeknek és az olajtakknak sajátja, elkerültesik. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A palló nedves tárggyal feltörülhető, anélkül hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:

színezett szobapalló-fénylakk, sárgabarnát és mahagonibarnát, mely akár csak az olaj festék fűdi be a pallót s egyuttal fényt is ad. Eért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen betűd minden foltot, korábbi mázolást stb; van azután

tiszta fénylakk (színezetlen) új pallókra és parketre, mely csupan fényt ad. Különösen parketre s olajfestékekkel mar bemázolt egészen új pallókra való. Csak fényt ad, emélfogva nem fűdi el a famustrát.

Postaosonag, körülbelül 35 négyzetmtr. (két közép-nagyságu szobára való) 5 frt 90 kr., vagy 9 1/2 márká.

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a czégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 40 éve létező gyártmányt sokfelé utánozzak és hamisítják, sokkal rosszabb, s gyakran a celnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferenc,
A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója,
Prága, K. Berlin.

Valódi minőségben csakis **Malártsik György** fűszer- és vegyes kereskedésében kapható S.-A.-Ujhelyt.

Elismert legtisztább
alkalikus

KRONDORFI SAVANYVIZ

Asztali-
gyógy-viz

8-15 és

orvosi tekintélyek tapasztalata szerint kiváló gyógyhatással bír köhögés és rekedtség-nél, tüdő-, gyomor- és hólyaghurutnál.

Borral vegyítve felséges ital.

Főraktár S.-a. Ujhelyt Szentgyörgyi Vilmos urnál
Magyarországi főraktár:
Bauer Lajos és testvére Budapest, Arany János-utca 9. szám.

Birtok bérleti hirdetemény.

A magyar vallásalap tulajdonát képező, a Zemplén-vármegyei Köröm község határában fekvő 668 $\frac{7}{1200}$ holdas földbirtok, melyből

1) belsőség 3 $\frac{425}{1200}$ hold, 2) szántóföld a rakodóhelylyel együtt 604 $\frac{782}{1200}$ hold, 3) Legelő 60 hold a rajta lévő gazdasági épületekkel együtt alulírt ministerium VIII. ügyosztályában 1894. évi július hó 16-án tartandó zárt ajánlatu verseny útján 1895 évi október hó 1-től kezdve 25 évre haszonbérbe fog adatni. A bérleti szándékozók felhivatnak, hogy 50 kros bélyeggel és 700 ft bánatpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlataikkal, a fent kitett nap délelőtti 10 óráig alulírott ministerium segéd hivatalainak igazgatójánál nyújtsák be.

A részletes haszonbéri feltételek a ministerium segéd hivatali igazgatóságánál és a közalapítványi ispánságnál Sejőládon a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Budapest 1894 évi május hó 5-én.

3-3

A vallás-és közoktatásügyi m. kir. ministerium.

Eladó

25 hold területű a k.-azari határban fekvő 50-60 éves erdő, melyben tűs ipari célokra szolgáló fa anyag van.

Bővebb értesítést nyerhetni a tulajdonosnál: **Polsch Lajosnál Nagy-Toronyán.**

HIRDETMEY.

A s.-a-ujhelyi polgári takarékpénztár és hitelegylet

a birtokos osztály hitelszükségletének szem előtt tartása mellett működési körét 1000 forinttól kezdve a

JELZÁLOG HITELRE

is kiterjeszti.

Mérsékelt kamatláb és előnyös törlesztési feltételek mellett

föld-és városi házbírokra

törlesztési kölcsönöket engedélyez.

Törlesztési idő 15-től 50 évig.

A kölcsön nem záloglevelekben, de készpénzben teljes összegben számoltatik le.

A kölcsön eléréséhez telekkönyvi kivonat, kataszteri birtokiv és adókönyvecske szükséges.

Az igazgatóság.

Fürdőidény-megnyitás

pünkösöd napján.

folyó évi május hó 13-án.

Lápfürdők — aczélforrások

„BUZIÁS“

GYÓGYFÜRDŐ

használó a Spaa, Pymont, Schwalbach és Pyrawarthi aczélforrásokkal kitűnő meleg és hideg vasaczélfürdőivel moor és ásványfürdőkkel, tükörfürdővel és uszodával. Hidegvizgyógyintézet és Massage.

IVÓ-KURA

kitűnő eredménnyel vérszegénység, idült gyomor és bélhurut, homok-, kő- és vesebaj, méh- és hüvelyhurut, vérzési rendeltelenség, magtalanság, ideg-betegség, bujaker, csusz, köszvény és fejfájásoknál stb. Fürdőidény Május-Október. — Buziás gyógyfürdő vasuti állomás Temesvár vagy Lugos. — Társaskocsik az állomásnál. — Ismertetések kívánatra ingyen.

Fürdőigazgatóság Buziáson.

Az Évva-házban egy utcza, első emeleti 4 szobás lakás mellék helyiségekkel együtt bármely naptól bérbe kiadó.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Évva Ödön.

A Richter-féle Tinct. Capsici comp.

Horgony-Pain-Expeller

elnevezés alatt igen jó hírnévnek örvend. Ezen fájdalomcsillapító bedörzsölés valamennyi köszvény, csusz és tagszagatásban szenvedő egyéneknek ez uton legyen ajánlólag emlékeztetve hozva. Ezen tinktura már 25 év óta, mint legmegbízhatóbb háziszser általánosan kedvelt és ennélfogva már további ajánlásra nem szorul.

Csekély ára, üvegenként 40 kr., 70 kr. vagy 1 f. 20 kr. vagyontalanoknak is lehetővé teszi, ezen kitűnő háziszsernek beszerzését. Bevásárlás alkalmával a „Horgony“ védjegyre ügyelendő, nehogy utánzatot adjanak, mert csak a vörös Horgonynyal ellátott üvegek valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem volna kapható, akkor forduljunk a gyártók gyógyszerertárhoz: Richter gyógyszerertára „az arany oroszlanhoz“ Prágában vagy Török József gyógyszerészhez Budapesten.

Aki

körülbelül 20000 darab 2 méter hosszú s meghegyezett elég erős tölgyfa **szőlő karót** a jövő 1895. évi tavaszán szállítani képes, az ajánlatát mielőbb adja be

Grosse Gyulához

Kazinczy-utca 535. sz.

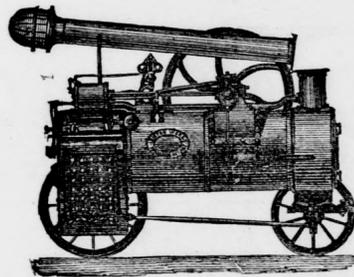
Egy az ungváron lévő s körülbelül 350 hordó befogadására elég tágas **pincze**, borházzal vagy anélkül f. évi július hó 1-étől bérbe adó.

Eladok hibátlan s tiszta nemesített furmint szőlő-vesszőket.

Kotzó Pál

gépészmérnök

Budapest, Üllői-ut 18. szám alatt

Ajánl 2 $\frac{1}{2}$, 3 3 $\frac{1}{2}$ és 4 lóerejű 2-8

szögecs cséplőkészleteket,

továbbá 4, 5, 6, 8 10 és 12 lóerejű

sines gőzcséplőkészleteket,

hosszu szalmarázókkal, alsó szelelővel és rendkívül nagy felületű rostákkal, árpahéjazóval és választóhengerral,

fa- és szénfűtésű és eredeti szalmafűtő

GŐZMOZGONYOKAT

Továbbá **R. GARRETT & SONS** felülmulhatatlan 40% tüzelőanyag megtakarító.

Compound gőzmozgonyokat

legjobbnek elismert **brandtfordi önműködő amerikai kévkötő aratógépeket**. Eredeti amerikai szénagyűjtőt 1 vagy 2 ló befogására alkalmazható kombinált ruddal. **Sorvető- és szórvavető gépeket** és mindennemű egyéb kisebb gazdasági gépeket.

Jutányos árak! — Kedvező feltételek!

Felhívás részvények aláírására!

Alulírottak névszerint: Bánóczy Kálmán, Behyna Testvérek cég, Csapó József, Fleiszner Frigyes (Kornstein Ignác cég), Reichard Mór és fia, Dr. Reichard Salamon, Roth Bernát, Roth József, Schön Sándor, Weinberger Dávid (Imreg) mint alapítók, a kereskedelmi törvényben foglalt határozmányok értelmében egy S.-A.-Ujhelyben, mint székhelyen létesítendő alább körülírt tárgyú és tartalmu **Központi Takarékpénztár** cégü, részvénytársaság alapítókének biztosítása czéljából

részvény aláírásra

hívjuk föl a t. cz. közönséget.

1. A vállalatnak — részvénytársaságnak tárgyai:

A bank és pénzváltó ügyletek, előlegezési, hitel és kölcsön műveletek, váltók leszámítása, pénzbetéteknek kamatozás végett elfogadása, kölcsönöknek kézi zálog és jelzálogra való engedélyezése és közvetítése, értékpapírok megszerzése, biztosítások elvállalásának közvetítése és letéteményeknek díj mellett őrzet alá vétele. — Tartama 30 év, mely tartam a 30 év letelte előtt bármikor, de legalább egy évvel előbb hozandó közgyűlési határozattal újabb 30—30 évre meghosszabítható.

2. Az alaptőke **200,000** azaz **Kétszáz ezer korona.**

3. A részvények száma 500 darab = Ötszáz darab 400 azaz Négyszáz korona névértékű részvény.

4. Az aláírás zárideje 1894. évi július hó 15. napja.

5. Az alapítók sem maguknak, sem másoknak előnyököt biztosítani, sem készpénzben nem álló betétekkel a vállalathoz hozzájárulni, sem elsőbbségi kötvényeket kibocsátani nem kívánnak.

6. A részvény aláírás és minden aláírt részvény névértékének 10% vagyis 40 — Negyven koronának készpénzben és korona vagy oszt. ért. forint értékben való elfogadására Behyna Kálmán (Behyna Testvérek cég), Csapó József, Reichard Mór és fia cég, Schön Sándor, Roth József és Fleiszner Frigyes (Kornstein Ignác cég) jogosítottak fel és biztatnak meg; azon világos kikötéssel, hogy a részvény aláírás az aláírt összes részvények át vételére kötelezi; az alapítók azonban fentartják maguknak azt a jogot, hogy az aláírás zárhatáridejének leteltét követő 8 nap alatt egy, a részvény aláíró nevére postán feladott ajánlott levél küldése által az aláírt részvények számát szabad belátás szerinti kisebb részvény számra leszállíthassák.

7. Az alakuló közgyűlés az aláírás záridejétől számított 2 hónapon belül 1894. évi aug. hó 1. napjának delután 3 órájára S.-A.-Ujhelyben a „Magyar Király” szálló helyiségébe már ezuttal kitűzetik és arra a leendő részvény aláírók meghívotnak újabb értesítés közzétételével.

Minden egyéb feltételekre s így különösen a részvények névértékének befizetésére, az alakulás módozataira és az alapszabályok megállapítására vonatkozólag az alapítók a kereskedelmi törvénynek az 1875. évi XXXVII. t. cz. határozmányait kívánják irányadónak és kötelezőnek tekinteni, melyek közül különösen a hivatkozott törvény 150—156. szakaszaira hívják föl a részvény aláírók figyelmét.

Kelt S.-A.-Ujhely, 1894. június hó 3. án.

Bánóczy Kálmán s. k., **Behyna Testvérek** cég s. k.,
Csapó József s. k., **Fleiszner Frigyes** s. k.,
(Kornstein I. cég)
Reichard Mór és fia s. k., **Dr. Reichard Salamon** s. k.,
Roth Bernát s. k., **Roth József** s. k.,
Schön Sándor s. k., **Weinberger Dávid** s. k. (Imreg)

ELSŐ TOKAJI COGNAC-GYÁR

TOKAJBAN.

TOKAJI COGNAC

tiszta borból készítve csak akkor valódi ha a védjegy az Etiquetten, dugón és ólom kupán látható, **enélkül értéktelen utánzat.**

Kapható minden nagyobb üzletben, gyógyszerárban, kávéházban és vendéglőben s. a. t.

Minőség utólérhetlen

8 kiállítás arany-éremmel kitüntetve.

ERDŐ-BÉNYE gyógyfürdő

(Zemp évmegyében)

Fürdő-idény május 13-án kezdődik.

Hatása gazdag vas és timsó tartalmánál fogva, kitűnő: a női betegségekben, saphóriban, idegbántalmakban, görvéllyőben, rheumatikus és kö-zvényes bántalmakban szenvedőknek.

Kiváló klimatikus gyógyhely a légzőszervi és malarikus bajokban szenvedők részére. A fürdőb-rendezés áll 4 porcellan-, 2 réz és 24 fakádból.

Használhatók izzap-, vas-lap-, sós- és villany fürdők; magas-sága, izzasztó- és hidegvíz gyógy mód.

Élvó gyógy módhoz mind-féle ásványvíz van készletben.

A fürdő egészen megújított, csinos épületekkel bővített. A lakások száma 74. új burorzáttal felszerelve.

Szórakozásra szolgál: csinos ét-, tánc-, olvasó- s női terem, könyvtár, hírlapok, tarsas és formajátékok. Naponként kétszeri terzene Terjedelmes arnyékos erdei sétá-utak. Kápolna.

Az étkezés olcsó és kifogástalan.

Házigyógytár, posta- és telephonállomás helyben van, mely a Sze-gimalom sürgönyá-omástól veszi át a sürgönyöket.

Vasuti állomás a személyvonatokhoz Erdő-Bénye fürdő (1/2 órányira), gyorsvonathoz **Liszka-To'csva** (1 órányira a fürdőtől), hol külön kocsit 2 frtért és közös kocsit személyenkint 60 krért kapható.

Fürdőorvos: **Dr. Kun Zoltán** Sárospatakról,

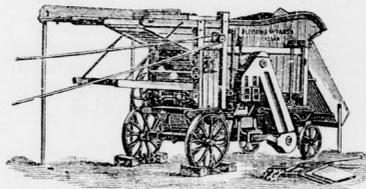
Bővebb felvilágosítással szivesen szolgál

a fürdőigazgatóság.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntődéje KASSÁN.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával czélszerűen és gondosan gyártott jőhírnevű gépeit a közeledő **nyári idényre** nevezetesen:

Cséplőkészleteit könnyű járással, járgány vagy gőzmozgony általi hajtásra.

Kézi-cséplőgépeit járgány hajtásra is alkalmazva, szalmarázó készülékkel, vagy anélkül.

Baker- és magtár-rostait továbbá mindenemű szivattyukat, gőzgépeket és gőzkazánokat. Szeszgyár berendezéseket m. p. Henze főzők, kavarázó készülékek, malata és burgonya-zúzókat, olaj-sajtókat, olajmag-pörkölőket stb.

Gépgyárunkban gyártmányainknak je-lentekeny készletet tartjuk allandóan.

Gazdasági gépeink k-pes., valamint öntődeneknek gyártmányai árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

WALLA JÓZSEF

czementáru-gyára, építési anyagok raktára
Budapest, VII., Rottenbiller-u. 13.

Vállalkozik:
GRANIT-TERAZZO,
BETONIROZÁSOK,
CSATORNÁZÁSOK,
SZŐKŐKUTAK,
CZEMENT-LAPOK és
MOZAIK-LAPOKKALI
KŐVEZÉSEK
elkészítésére stb.

Raktárt tart:
KERAMIT-LAPOK
KELHEIMI-LAPOK
METTLACHI-LAPOK,
TERRACOTTA-ÁRUK,
KŐFEDÉLPÉP,
TŰZÁLLÓ TÉGLÁK,
KÉMÉNY-RAKVÁ-
NYOKBÓL stb.

Gyári raktára a gartenau Portlandi cement és vízhatlan mész-gyárnak.

Gyári raktára a gartenau Portlandi cement és vízhatlan mész-gyárnak.